

ТАТАРБУНАРСЬКА МІСЬКА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

Сорок восьма сесія VIII скликання

Про затвердження Програми для кривдників на 2024-2026 роки

Керуючись пунктом 22 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», Типовою програмою для кривдників, затвердженою наказом Міністерства соціальної політики від 01.10.2018 № 1434, враховуючи рішення виконавчого комітету Татарбунарської міської ради від 29.05.2024 № 111 «Про схвалення проєкту Програми для кривдників на 2024 – 2026 роки», з метою ефективного здійснення заходів у сфері запобігання та протидію домашньому насильству, Татарбунарська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму для кривдників на 2024 – 2026 роки (додається).
2. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію з гуманітарних питань.

Міський голова

Андрій ГЛУЩЕНКО

02 серпня 2024 року
№ 1337 -VIII

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення сесії
Татарбунарської міської ради
від «02» серпня 2024 року
№ 1337 - VIII

Програма для кривдників на 2024-2026 роки

I. Паспорт Програми

1	Ініціатор та розробник Програми	Відділ культури, сім'ї та молоді Татарбунарської міської ради
2	Законодавча база Програми	Закони України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про попередження насильства в сім'ї», Постанова Кабінету Міністрів № 658 від 22.08.2018 р. «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі» Типова Програма для кривдників, затверджена Наказом Міністерства соціальної політики України № 1434 від 01.10.2018 р.
3	Відповідальні виконавці Програми	Центр надання соціально-психологічної підтримки сім'ям та дітям вразливих категорій в Татарбунарській міській територіальній громаді; заклади освіти Татарбунарської міської ради.
4	Учасники Програми	Мешканці території Татарбунарської міської ради
5	Терміни реалізації Програми	2024 -2026 роки

6	Перелік бюджетів, що беруть участь у виконанні Програми	Місцевий бюджет та/або інші джерела, не заборонені законодавством
7	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього (грн.)	Програма не потребує фінансування

II. Загальні положення

В Україні все більше переймаються проблемою домашнього насильства — одного з найболючіших соціальних явищ. Спостерігається значна різноманітність форм та способів знуцання в сім'ях. Домашнє насильство — форма насильства, що найбільш прихована, часто не усвідомлювана ані постраждалими, ані представниками влади та суспільства. Однак саме домашнє насильство породжує цілу низку негативних суспільних явищ.

Насильство існує у всіх соціальних групах, незалежно від рівня доходу, освіти, становища в суспільстві, культурних, релігійних, соціально - економічних аспектів.

Оскільки, в суспільстві має місце розуміння важливості дотримання прав людини й особистих свобод, домашнє насильство набуває ознак соціально усвідомленої проблеми. Адже це вже не особиста справа кривдника та постраждалої, а проблема, що потребує загальної уваги й вжиття конкретних заходів на рівні державної політики, спрямованих на її вирішення.

Від домашнього насильства переважно страждають жінки, але ця проблема не може розглядатись, як суто жіноча. Проблема домашнього насильства повинна вирішуватись з огляду на її багато вимірність, базуючись на реальній ситуації в країні. Громадськість і держава зобов'язані протидіяти домашньому насильству, вживаючи заходів для зміни поведінки кривдників, що його вчиняють. Це дуже важливо, адже у випадку розлучення з одними партнерами, кривдники продовжують жорстоке поводження в інших стосунках, з дітьми, близькими та соціальним оточенням.

Домашнє насильство є серйозним порушенням прав людини, які держава має відстоювати і захищати. Серед них – право на життя і фізичну недоторканність; право не бути об'єктом знуцань чи жорстокого або принизливого поводження; право на свободу від дискримінації за ознакою статі; право на здоровий і безпечний розвиток тощо.

Україна ратифікувала низку міжнародних угод, узявши тим самим на себе зобов'язання щодо захисту людей від насильства, в тому числі і домашнього, а також є країною, яка одна з небагатьох держав світу реалізовує програми, спрямовані на корекцію ненасильницької моделі поведінки для осіб, які вчиняють домашнє насильство. Робота з кривдниками становить невід'ємну частину діяльності уповноважених органів з протидії домашньому насильству, оскільки допомагає таким особам осмислити власну насильницьку поведінку, усвідомити її витоки і прояви та змінити свою поведінку. Довготривала

корекція поведінки особи, яка вчиняє домашнє насильство, не лише допомагатиме налагодити гармонійне життя в межах сім'ї, родини, а й поліпшуватиме майбутнє дітей, які перестануть бути свідками домашнього насильства.

Ця Програма для кривдників (далі - Програма) передбачає комплекс заходів за результатами оцінки ризиків, спрямованих на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до власних вчинків та їхніх наслідків, до виконання батьківських обов'язків, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

III. Мета Програми

Метою Програми – є корекція та зміна агресивної і насильницької поведінки кривдника, формування соціально прийнятних норм, гуманістичних цінностей і ненасильницької поведінки.

IV. Завдання Програми

Завдання Програми полягає у здійсненні заходів, спрямованих на:

- сприяння зміні насильницької поведінки кривдника;
- сприяння засвоєнню кривдником моделі сімейного життя на засадах гендерної рівності, взаєморозуміння, взаємоповаги і дотримання прав усіх членів родини, формування у кривдника конструктивної моделі поведінки у приватних стосунках;
- сприяння оволодінню кривдником знаннями про основні норми законодавства в сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, а також про види відповідальності за його вчинення.
- формування у кривдника відповідального ставлення до власної поведінки та її наслідків для себе та оточуючих;
- сприяння розвитку у кривдника емоційного інтелекту та самосвідомості;
- розвиток навичок кривдника до конструктивного безконфліктного спілкування, ефективної та ненасильницької комунікації;
- розвиток здатності кривдника виявляти, аналізувати та усвідомлювати свої негативні думки, когнітивні фільтри, помилки, емоції, керувати ними, розуміти їх наслідки.

V. Методологічні засади

1. Програму розроблено відповідно до Типової програми для кривдників, затвердженої наказом Міністерства соціальної політики України від 01.10.2018 № 1434.

2. Методики когнітивної психології спрямовані на досягнення довгострокових позитивних результатів через зміну когніцій, переконань особистості, мотивів поведінки, розв'язання її психосоціальних проблем.

3. Робота із кривдником спрямовується на зміну деструктивних переконань особистості, корекцію когнітивних помилок, зміну дисфункціональної поведінки завдяки усвідомленню особою впливу думок на емоції та поведінку людини.

4. Характеристика Програми:

цільова група – кривдники;

кількість діагностичних занять – 4;

кількість індивідуальних занять – 20;

кількість групових занять – 9.

5. Форми роботи та тривалість Програми:

діагностування – тривалість – 6 сесій по 1 год. або 3 сесії по 2 год; до проведення діагностики залучаються лікарі-психіатри / лікарі-наркологи (за згодою);

вторинна діагностика за результатами проходження Програми – 2 сесії по 1 год. або 1 сесія тривалістю 2 год.;

індивідуальна робота – тривалість – 19 сесій по 1 год. (максимум 2 год. на тиждень); до індивідуальної роботи входять мотиваційні бесіди – 2 сесії тривалістю по 1 год.;

групова робота – загальна тривалість – 18 сесій по 1 год. 30 хв. (максимум 3 год. на тиждень) із перервою між сесіями – 10 хв., за відсутності можливості проводити довготривалі заняття кожна сесія може проводитися під час окремої зустрічі;

змішаний варіант роботи – 1 сесія індивідуальної роботи тривалістю 1 год. та 1 сесія групової роботи тривалістю 1,5 год. (максимум 2,5 год. на тиждень);

тривалість індивідуального заняття для кривдника – 1 година;

періодичність – не рідше один раз на тиждень;

Корекційну роботу з кривдником віком до 16 років здійснює фахівець закладу освіти, в якому він навчається та Центр надання соціально-психологічної підтримки сім'ям та дітям вразливих категорій в Татарбунарській міській територіальній громаді, якщо кривдник не навчається або старше 16 років.

6. Програму реалізують фахівці, які мають фахову вищу освіту(в тому психолог, психотерапевт, психіатр) та інші фахівці які пройшли відповідне спеціалізоване навчання з проведення програм для кривдників, представляють суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі або залучені та проводять програму для кривдників на замовлення суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, в порядку, передбаченому чинним законодавством.

7. Фахівці, які реалізують Програму, повинні керуватися такими принципами:

- конфіденційності та захисту персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних», що полягає в гарантуванні збереження особистої інформації та нерозголошення конфіденційної інформації без згоди особи;

- дотримання прав та свобод людини в процесі роботи з кривдником;
- недопущення дискримінації, що полягає в тому, що кривдник має право на отримання послуг незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, стану здоров'я або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними;

- компетентності та професіоналізму, що полягає в застосуванні спеціальних знань з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі;

- комплексності, що полягає у поєднанні різних форм і методів роботи в межах проведення Програми з урахуванням індивідуальних особливостей кривдника та стану його/її здоров'я.

8. Кривдника може бути направлено на проходження Програми на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством. Також кривдник може брати участь у Програмі за власною ініціативою на добровільній основі.

9. Не допускається проходження корекційної програми особою, яка перебуває під дією психоактивних речовин.

10. Якщо особа, яку направлено на проходження Програми, змінює місце проживання, інформація про неї передається до уповноваженого підрозділу органу Національної поліції та структурних підрозділів державних адміністрацій та виконавчих органів місцевих рад, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

11. У разі неприбуття кривдника для проходження Програми або ухилення від її проходження без поважних причин суб'єкти, відповідальні за її виконання, повідомляють про це письмово протягом трьох робочих днів уповноважений підрозділ органу Національної поліції для вжиття відповідних заходів.

VI. Проходження Програми

1. Проходження Програми розпочинається діагностуванням кривдника.

2. В основу Програми покладено загальні принципи психологічної корекції та соціальної реабілітації, що полягають у поєднанні діагностичного, мотиваційного та корекційного блоків:

1) діагностичний блок передбачає проведення первинної діагностики причин насильницьких проявів, агресивної поведінки та підсумкової діагностики результативності проходження Програми;

2) мотиваційний блок спрямовано на визначення та підвищення рівня мотивації для участі у груповій формі роботи в межах цієї Типової програми, формування або підвищення мотивації для зміни насильницької, агресивної поведінки;

3) корекційний блок передбачає індивідуальну та групову форми роботи.

3. Програма передбачає застосування інтерактивних форм і методів роботи з метою засвоєння інформації та відпрацювання необхідних навичок, використання на практиці отриманих знань і вмінь.

4. Теми Програми (як індивідуальних, так і групових занять) висвітлюють питання, спрямовані на розвиток особистості, мотивацію до активної участі в процесі планування подальшого життя, оволодіння навичками ненасильницького спілкування, ефективної комунікації тощо.

5. Проходження Програми для мешканців Татарбунарської міської ради здійснюється безоплатно.

VII. Тематичний план Програми

1. Розподіл часу за блоками і темами здійснюється відповідно до *додатку 1* до цієї Програми.

2. Схема роботи із кривдником відповідно до *додатку 2* до цієї Програми визначається за результатами діагностики з урахуванням індивідуальних потреб, у тому числі віку, стану здоров'я, статі кривдника.

3. Після завершення занять діагностичного та мотиваційного блоків розпочинається індивідуальна та/або групова робота.

4. Після завершення індивідуальної та/або групової роботи проводиться вторинна діагностика за результатами проходження цієї Програми.

5. Очікувані результати проходження цієї Програми:

5.1 знання:

- понять «наси́льство», «домашнє наси́льство» та «наси́льство за ознакою статі»;
- наслідків домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;
- відповідальності за вчинення домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;
- ознак насильства, агресії, жорстокого поводження;
- чинників формування агресивної поведінки;
- причин виникнення та шляхів запобігання конфліктам;
- методів аналізу конфліктних ситуацій;
- способів розв'язання конфліктів та визначення власної ролі в їх розв'язанні;
- впливу гендерних стереотипів щодо соціальних ролей жінки і чоловіка на міжособистісні стосунки;

5.2 навички:

- визначати незадоволені власні потреби, які викликають агресію та прояви гніву, шляхи задоволення потреб ненасильницькими засобами;
- задовольняти власні потреби в асертивний спосіб;
- аналізувати власні дії в ситуації домашнього насильства, насильства за ознакою статі та визначати свої власні можливості на шляху до життя без насильства;
- будувати безконфліктне спілкування, ефективну комунікацію із членами сім'ї та оточенням на основі взаєморозуміння та взаємоповаги;

- визначати перспективні цілі та формувати життєві плани, реалізовувати власні плани соціально прийнятим шляхом.

Секретар міської ради

Олександр ЛЄСНІЧЕНКО

РОЗПОДІЛ ЧАСУ
за модулями і темами

№ з/п	Назва модулів, тема, сесія	Кількість годин	
		Індивідуальна робота	Групова робота
Блок 1	Зміст і методи діагностики психоемоційного стану осіб, які вчинили насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення	6 год	
Частина 1	Діагностичні методики, що застосовуються до початку корекційної роботи	2 год	
	Проведення психодіагностики. Карта первинного психологічного обстеження особи, яка вчинила домашнє насильство або належить до групи ризику щодо його вчинення. Методика діагностики схильності особи до конфліктної поведінки		
Частина 2	Діагностичні методики, що застосовуються в процесі індивідуальної корекційної роботи	2 год	
	Проведення психодіагностики. Методики визначення наявності травм розвитку особи, що вчинила домашнє насильство		
Частина 3	Проективні методики	2 год	
Блок 2	Технологія проведення мотиваційної бесіди з особами, які вчинили домашнє насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення	1 год 30 хв	
	Перший етап мотиваційної бесіди	1 год	
	Другий етап мотиваційної бесіди	30 хв	
Блок 3	Програма та зміст індивідуальної корекційної роботи з особами, які вчинили домашнє насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення	13 год	
Тема 1	Прояви агресивності та особиста відповідальність за власні слова й	1 год	

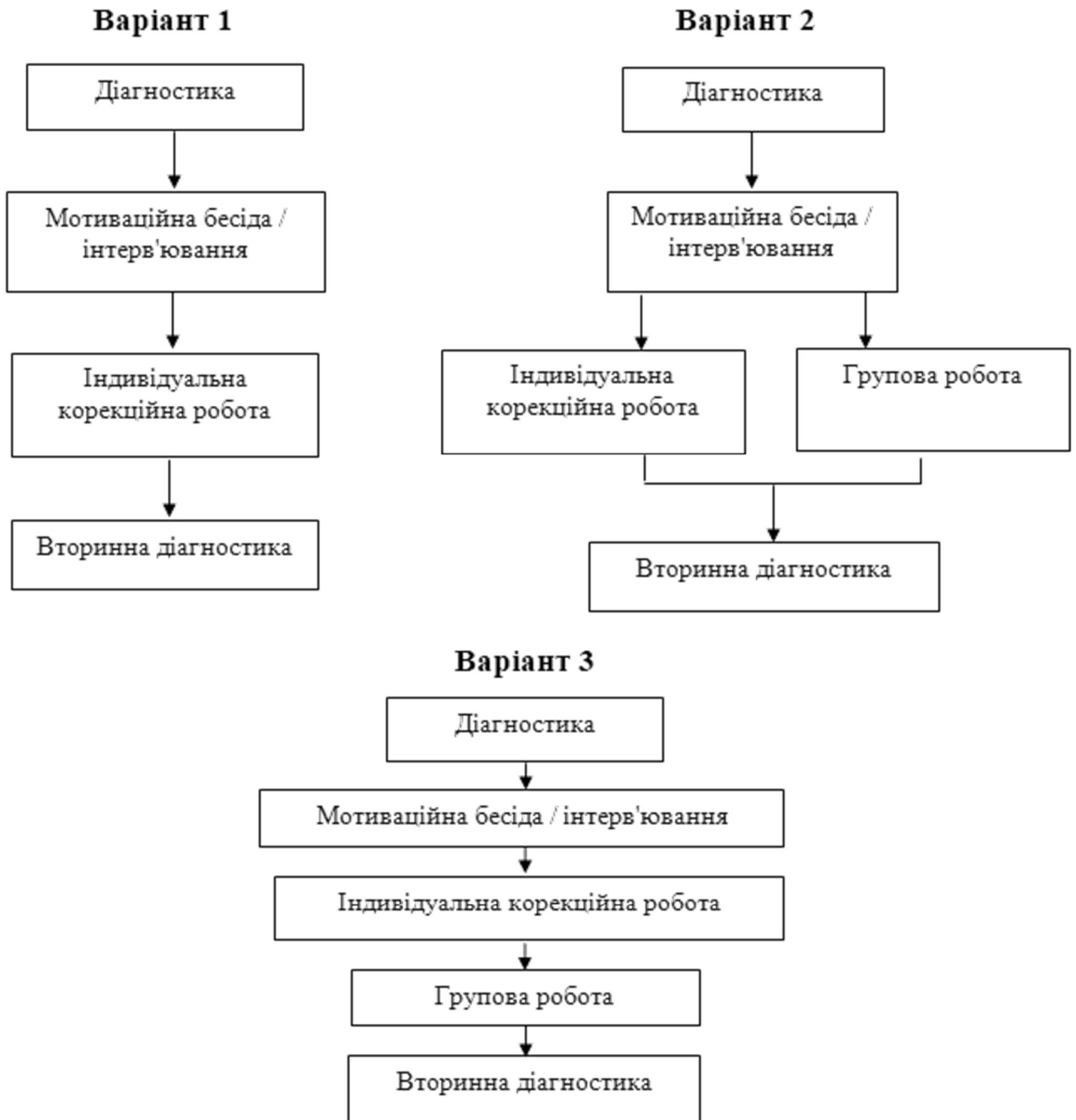
	вчинки (одне заняття).		
Тема 2	Емоційна рівновага (одне заняття).	1 год	
Тема 3	Усвідомлення почуттів (одне заняття).	1 год	
Тема 4	Керування почуттям гніву та самоагресією (два заняття).	2 год	
Тема 5	Формування навичок самоконтролю і саморегуляції (одне заняття).	1 год	
Тема 6	Усвідомлення власних особистісних меж для конструктивного спілкування (два заняття).	2 год	
Тема 7	Подолання страхів (два заняття).	2 год	
Тема 8	Усвідомлення власних потреб і пошук способів їх задоволення (одне заняття).	1 год	
Тема 9	Конструктивне розв'язання конфліктів (одне заняття).	1 год	
Тема 10	Партнерська взаємодія (одне заняття).	1 год	
Блок 4	Програма та зміст групової корекційної роботи з особами, які вчинили насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення		30 год
Тема 1	Вступ до програми для кривдників. Знайомство. Напрацювання правил роботи групи (одне заняття)		3 год
Тема 2	Установлення індивідуальних цілей та побудова перспективних планів щодо подолання агресивності (одне заняття)		3 год
Тема 3	Спускові механізми агресивної поведінки: які вони, як їх розпізнати та зупинити (одне заняття)		3 год
Тема 4	Сутність насильства та насильства в сім'ї. Види насильства та дії, які слід вважати насильством. Цикл насильства. Наслідки насильства (одне заняття)		3 год
Тема 5	Відпрацювання навичок контролю гніву та агресії (два заняття)		6 год
Тема 6	Ефективна комунікація (у тому числі - з жінками) як дієвий спосіб вирішення конфліктної ситуації (два заняття)		6 год
Тема 7	Формування цілей і перспективних життєвих планів (одне заняття)		3 год
Тема 8	Підведення підсумків участі у програмі для кривдників (одне заняття)		3 год

Блок 5	Вторинна діагностика за результатами проходження Програми. Складання плану запобігання рецидиву насильницької поведінки	2 год	
Підсумок		22 год 30 хв	30 год

Секретар міської ради

Олександр ЛЄСНІЧЕНКО

Схеми роботи з кривдником

Секретар міської ради

Олександр ЛЕСНІЧЕНКО